

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

לפני **כבוד השופט אלון גביזון**

בעניין: **המאשימה** : **מדינת ישראל**
ע"י ב"כ עוה"ד אורלי פיתוסי

נגד

הנאשם : **יוסף אלמעאבדה - בעצמו**
ע"י ב"כ עוה"ד יוסי זילברברג

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום, בניסיון ייצוא סם מסוכן - עבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג - 1973 (להלן: "**פקודת הסמים**") יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") והחזיקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית - עבירה לפי סעיף 7(א) + (ג) רישא לפקודת הסמים.

כתב האישום והסדר הטיעון:

2. על פי האמור בעובדות כתב האישום בתאריך 07.11.24, בסמוך לשעה 12:50, הגיע הנאשם ברכב מסוג סקודה צ'כיה מ.ר. 82-651-76, אשר נמצא בבעלותו (להלן: "**הרכב**"), לכיוון מסוף מעבר הגבול "יצחק רבין" (להלן: "**מעבר רבין**"). זאת על מנת לצאת מגבול ישראל למדינת ירדן.
במעמד זה ובמעבר רבין, נערך חיפוש ברכב, אשר במהלכו נמצא בדפנות תא המטען, סם מסוכן מסוג חשיש בחבילות עטופות במשקל כולל של 61.849 ק"ג ברוטו.
הנאשם במעשיו הנ"ל, החזיק בסם מסוכן במשקל של 61.849 ק"ג ברוטו, שלא לצריכתו העצמית ללא היתר כדין או רישיון מאת המנהל וכן ניסה לייצא 61.849 ק"ג ברוטו, סמים מסוכנים אל מחוץ לגבולות מדינת ישראל.

עמוד 1 מתוך 15

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

3. הנאשם הורשע בעבירות לעיל במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש.
4. בהחלטתו מיום 12.03.25 ובהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין, קבע בית המשפט, כבוד הנשיא שגיא ז"ל, כי יאפשר להגנה לטעון למעורבותו של אדם נוסף באירוע המתואר בכתב האישום. כמו כן הורה בית המשפט על קבלת תסקיר שירות המבחן לעונש בעניינו של הנאשם.

תסקירי שירות המבחן:

5. **בתסקיר שירות המבחן מיום 07.09.25** צוין כי הנאשם, בן 19, מאורס, מתגורר בבית דודו בפזורת כסייפה ועובד בהקמת במוט דרך קבלן. הנאשם סיים 7 שנות לימוד ועזב את לימודיו בשל מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו.

לדברי הנאשם השתלב בתעסוקה בהיותו בן 17 שנים ומאז עובד ברצף יחסית בעבודות כלליות שונות, כאשר התקשה למצוא עבודה באזור מגוריו וכל עבודותיו היו מרוחקות מביתו. הנאשם מסר כי החליף עבודות על מנת לשפר תנאי העסקתו ושכרו. בתקופה שקדמה לביצוע העבירה, עבד כ- 9 חודשים בניקיון באתר של חברת החשמל באשקלון.

הנאשם שיתף כי אביו מתמודד עם בעיות נפשיות ואינו עובד מזה שנים, נעדר רוב הזמן מהבית ולא גילה מעורבות בחייו. אמו אינה עובדת ומתקיימת מקצבת הבטחת הכנסה. הנאשם מסר כי נטל אחריות כלכלית על משפחתו על מנת לעזור לאחיו לסיים את לימודיהם. לדבריו אחים נוספים השתלבו במעגל העבודה ונותנים חלק בפרנסת המשפחה.

מגיליון רישומו הפלילי עולה כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות.

עוד צוין בתסקיר כי הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית המיועדת לעצורי בית, הגיע באופן עקבי ורצוף לכל מפגשי הקבוצה. הנאשם שיתף בקשיים עמו התמודד בתקופת מעצר הבית וכן שיתף בשאיפותיו לסיים את ההליך המשפטי המתנהל כנגדו ולשוב ולנהל אורח חיים יצרני ושומר חוק. בשיחות מעקבות, מסר כי השיתוף בקבוצה ושיתופי המשתתפים האחרים סייעו לו להתמודד עם קשייו.

במהלך חודש מאי 2025, שירות המבחן הציע לנאשם לעבור לקבוצה טיפולית המשכית המיועדת לצעירים עוברי חוק, וביטא נכונות לכך.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

בהתייחס לעבירות הנאשם הודה בביצוען ולקח אחריות על מעשיו. מתיאורו עולה כי אדם אותו הכיר דרך קרוב משפחה, ביקש ממנו לרשום את רכבו על שמו לכמה ימים והוא הסכים. לאחר מספר ימים, אותו אדם הציע לו להעביר סמים לירדן תמורת סכום כסף ושהייה במלון בירדן למשך יומיים על חשבונו. הנאשם מסר כי הסכים לבצע את העבירות בשל מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו ורצונו לקבלת הכסף. לדבריו, אותו אדם הרגיע את חששותיו ומסר לו כי אין בכך סיכון. הנאשם טען כי לא היה מודע לכמות או לסוג הסמים שהיו ברכב, ופעל מתוך רצונו להשגת רווח כלכלי מידי.

הנאשם הביע צער על מעשיו, בעיקר בשל המחירים האישיים והמשפחתיים ששילם ועודנו משלם. שיתף כי העבירה חריגה לאורחות חייו וכיום מתקשה לעמוד בהוצאות הכלכליות של ההליך המשפטי ובני משפחתו מסייעים לו. הנאשם מסר כי הוא מבין את חומרת מעשיו, הפיק לקחים מהתנהלותו השגויה וביטא שאיפותיו לשוב ולנהל אורח חיים יציב, יצרני ושומר חוק.

על פי האמור בתסקיר, שירות המבחן התרשם כי העבירה בוצעה על רקע מאפייני אישיות לא בשלים ונטילת תפקיד אחראי בתא המשפחתי, אשר לא היה מותאם למצבו וליכולותיו. בנוסף צוין כי במצבים של פיתוי לרווח כלכלי קל ומידי, הנאשם עלול לפעול באופן לא שקול, ללא חשיבה על השלכות מעשיו.

שירות המבחן העריך הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, והתרשם כי בשל תנאי גידולו והעדר דמויות מכוונות בחייו, הנאשם לא רכש כלים למיומנויות להתמודדות מקדמת עם קשיים ולזיהוי מצבי סיכון, ועלול להיות נטול לניצול על ידי גורמים שוליים בסביבתו. לצד זאת התרשם כי חרף גדילתו במערכת משפחתית מורכבת, הנאשם ערך מאמצים לנהל אורח חיים תקין, השתלב בתעסוקה באופן רציף יחסית ודאג לפרנסת המשפחה. כמו כן התרשם שירות המבחן כי הנאשם מחזיק בשאיפות נורמטיביות לניהול אורח חיים יצרני ותקין, מורתע מההליך המשפטי ובעל רצון לבחון את דפוסי חשיבתו והתנהגותו הלקויים באמצעות הליך טיפולי.

עוד צוין בתסקיר כי הנאשם יכול להיתרם מהמשך השתלבותו בהליך הטיפולי ולרכוש כלים ומיומנויות לשיתוף בקשייו, לזיהוי מוקדי סיכון במצבו ולהתמודדות מקדמת במצבי מצוקה ומשבר.

לאור המתואר, המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית, בדרך של צו מבחן למשך שנה, במסגרתו ימשיך השתלבותו בקבוצה הטיפולית בשירות המבחן.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

בשל חומרת העבירה, סבר השירות כי נדרשת ענישה מוחשית. יחד עם זאת, צוין כי ענישה בדמות מאסר בפועל, עלולה לדרדר את מצבו ולפגוע במאמצי השיקום ועל כן המליץ על עבודות שירות לצד מאסר על תנאי.

6. **בתסקיר שירות המבחן מיום 21.01.26**, צוין כי החל מחודש מאי 2025 ממשיך הנאשם השתתפותו בקבוצה הטיפולית. הנאשם הגיע בקביעות ובזמן למפגשי הקבוצה, נהג באופן מכבד כלפי מנחת הקבוצה והמשתתפים האחרים ושיתף פעולה בשיח ובפעולות הקבוצתיות. בתחילה, השתתפותו בקבוצה התאפיינה במופנמות וקושי ליזום, אך עם הזמן החל לראות בקבוצה מרחב מכיל ומאפשר, והחל לשתף באופן פתוח יותר מעולמו הפנימי. עוד צוין כי הנאשם רכש כלים להתנהלות מקדמת, ובין היתר, למד את החשיבות שבבקשת עזרה. הנאשם ביקש הכוונה ורכש כלים ומיומנויות לתקשורת מקדמת, התמודדות עם מצבי חיים שונים וזיהוי והימנעות ממצבי סיכון בעתיד.

בשיחות מעקביות, הנאשם שיתף כי ערך שינויים רבים בחייו, ובין היתר ניתק קשרים חברתיים לא חיוביים, המשיך השתלבות בתעסוקה וקידום שאיפותיו להינשא ולהקים משפחה. הנאשם ביטא שביעת רצון מהשתלבותו בטיפול הקבוצתי בשירות המבחן ושיתף כי לראשונה בחייו משתף אחרים בקורותיו וקשייו וזוכה לחיזוקים, כאשר כיום הוא חש בטוח יותר בעצמו ומאמין ביכולתו לקדם את חייו, להבין בין טוב לרע ולנהל אורח חיים תקין ושומר חוק.

שירות המבחן התרשם כי מאז ביצוע העבירה ועד היום הנאשם עבר תהליך משמעותי של התבוננות ובחינה עצמית ביקורתית, הוא מבין את הכשלים בהתנהגותו שעמדו ברקע לביצוע העבירה, מצר ומתחרט על התנהלותו, מורתע מההליך המשפטי ומבקש לשקם את חייו. לאור המתואר העריך שירות המבחן כי הסיכון להישנות עבירות בתחום הסמים הצטמצם. שירות המבחן חזר על המלצתו להטיל על הנאשם עונש של מאסר שירות בדרך של עבודות שירות ומאסר על תנאי.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

טיעוני הצדדים:

7. ב"כ הצדדים לא הגישו ראיות לעונש.
8. **ב"כ המאשימה** טענה למתחם עונש הולם הנע בין 32 ל- 52 חודשי מאסר בפועל, ביקשה למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם, ובנוסף לגזור עליו מאסר על תנאי, קנס משמעותי, ופסילה בפועל של רישיון הנהיגה ופסילה על תנאי.
- נטען כי במעשיו פגע הנאשם בצורה משמעותית בערכים המוגנים של שמירה על הסדר הציבורי, שלטון החוק, שלום הציבור והצורך למנוע השלכות פליליות הנובעות מסחר לא חוקי.
- אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הפנתה ב"כ המאשימה למשקל הסם שנתפס ולתכנון הכרוך בביצועה. נטען כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירות היה מרכזי, שכן הוא היה הבעלים של הרכב בו הוסתר הסם, והוא זה שנסע עם הסם למעבר הגבול בניסיון לעבור לירדן.
- אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, טענה המאשימה כי הנאשם ללא עבר פלילי קודם, הודה בכתב האישום המקורי וחסך זמן שיפוטי. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם נרתם להליך טיפולי, אך המלצתו להסתפק בענישה בדמות עבודות שירות אינה משקפת את חומרת העבירות.
- ב"כ המאשימה הדגישה כי בהתאם לפסיקה הנוהגת ובעבירות כגון דא יש לתן הבכורה לשיקולי הרתעת הרבים על פני האינטרס האישי של הנאשם.
- אשר לרכיב הקנס עתרה המאשימה לקנס משמעותי תוך שהפנתה לת"פ (מחוזי ב"ש) 32175-07-22. מאחר והנאשם ביצע את עבירת הסמים תוך שימוש ברכב ביקשה להורות גם על פסילת רישיון הנהיגה שלו.
- מאחר וההגנה טענה לאכיפה בררנית, נטען כי הגם טביעת אצבע של אחר שנמצאה בדופן תא מטען הרכב בו הוסלקו הסמים ובחירתה של המאשימה שלא להגיש נגדו כתב אישום, לא נגרם לנאשם כל עיוות דין ואין מדובר באכיפה בררנית. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות משמעותי וברור ואין בטענת ההגנה כדי להקל בעונשו.
- לביסוס מתחם הענישה ודחיית טענת ההגנה בדבר אכיפה בררנית הגישה המאשימה פסיקה (3/ת).

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

9. **ב"כ הנאשם** טען למתחם עונש הולם הנע בין עבודות שירות ל- 18 חודשי מאסר בפועל וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור על הנאשם מאסר שירותה בעבודות שירות.

הסניגור המלומד טען כי מחומר הראיות עולה כי בביצוע העבירות היה מעורב אדם נוסף, עוואד אבו עצה (להלן: "**אבו עצה**"), אשר נחקר על ידי המאשימה, אך משום מה ובאופן תמוה לא הוגש נגדו כתב אישום. נטען כי חומר הראיות, ובכלל זאת ת/1 ו- ת/2, מלמדים כי היה מקום להגיש כתב אישום גם נגד אותו אבו עצה אשר הסליק את הסם ברכב. בחירת המאשימה שלא להגיש כתב אישום נגד אבו עצה מקימה לנאשם טענה של הגנה מן הצדק – אכיפה בררנית, ומשום כך על בית המשפט להקל באופן משמעותי בעונשו.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות טען הסניגור כי הנאשם בחור צעיר, ללא עבר פלילי אשר גדל במצוקה כלכלית וללא דמות אב. תסקיר שירות המבחן מלמד כי הנאשם לקח אחריות, שיקם את עצמו בהזדמנות שניתנה לו על ידי כבוד הנשיא שגיא ז"ל וערך שינוי משמעותי בחייו. נטען כי בהתאם לאמור בתסקיר, מאסרו של הנאשם מאחורי סורג ובריח יפגע בשיקומו, ומשכך ביקש הסניגור לאמץ את המלצת שירות המבחן והוסיף כי מדובר בנאשם צעיר שאינו מעורה בחיי הפשע.

10. **הנאשם** אמר שהוא מצטער על הטעות שעשה והיא לא תקרה פעם נוספת. לדבריו לומד אצל קצינת המבחן, עובד כרתך בבנייה של הגדר בגבול עזה, 8 שעות ביום, ומשתכר כ- 6,000 ₪ בחודש.

דיון והכרעה:

11. הנאשם, יליד 2005, הורשע בניסיון ייצוא סם מסוכן והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית וזאת לאחר שניסה להבריח לירדן, דרך מעבר רבין, 61.849 ק"ג ברוטו חשיש.

קביעת מתחם העונש ההולם:

12. בהתאם לסעיף 40 ב לחוק העונשין, עקרון ההלימה הנו העיקרון המנחה בענישה, ויש לבחון קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה ובמידת אשמתו של הנאשם ובין העונש שמוטל עליו. העונש צריך לעמוד בהלימה הן למעשה והן לעושה.

13. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם בהתאם לסעיף 40 ג לחוק העונשין, אדרש לערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות בהן הורשע הנאשם ומידת הפגיעה בהן, מדיניות הענישה הנוהגת והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

הערכים החברתיים שנפגעו:

14. במעשיו המתוארים בכתב האישום פגע הנאשם בצורה משמעותית בערכים המוגנים של שמירה על הסדר החברתי, שלטון החוק, שלום הציבור והצורך למנוע השלכות פליליות וחברתיות הנובעות מהעיסוק בסמים מסוכנים.

דברי כבוד הנשיא שגיא בת"פ (מחוזי ב"ש) 12805-01-25 מדינת ישראל נ' מוחמד אל סראיעה (1.7.2025) יפים גם לענייננו:

"העבירות בהן הורשע הנאשם, החזקת סם שלא לצריכה עצמית וניסיון לייצא סם הנן עבירות חמורות המובילות לפגיעה בציבור רחב ובעלות פוטנציאל נזק מסוים, בפרט כאשר מדובר בכמות גדולה של סם כבמקרה שלפנינו, ודומה שאין צורך להכביר מילים בהקשר זה".

מדיניות הענישה הנוהגת:

15. רבות נפסק לעניין חומרת עבירות הסמים והצורך במאבק בהן.

בע"פ 6165/16 כהן נ' מדינת ישראל (19.07.17) דן בית המשפט העליון בחומרתן של עבירות הסמים, פגיעתן במעגלים רחבים בחברה, הצורך להביא למיגורן וקבע:

"נגע הסמים פושה בארצנו ומתפשט בכל פינות החברה. כך, למשתמשים בסם, שבהמשך נופלים קורבן להתמכרותם, וכך לאלה שאינם משתמשים בסם, האזרחים מן השורה, אשר חשופים לפגיעה ברכושם בשל תעשיית הסמים. הענישה חייבת להיות קשה וברורה במטרה להרתיע את המערער בפועל ואחרים בכוח".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

16. ביהמ"ש העליון הדגיש את חומרתה הרבה של עבירת ההחזקה שלא לצריכה עצמית, ולעניין זה יפים דבריו בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.10):

"על חומרתה המופלגת של עבירת החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית אין צורך להכביר מילים, ולא כל שכן כך הוא כאשר מדובר בכמות כה גדולה של סמים מסוג זה. הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעבריינין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד".

ראה גם ע"פ 1345/08 ארקדי איסטחרוב נ' מדינת ישראל (18.05.09):

"אין מנוס מהכבדת היד על המחזיקים סמים שלא לצריכה עצמית, שכל בר דעת מבין כי נועדו לצריכת הזולת, קרי, להוספת שמן על מדורת הסמים אשר להבותיה אופפות רבים וטובים, או רבים שהיו טובים. עבירה זו היא תאומתה הסטטוטורית של עבירת הסחר בסמים, אלא שלא ניתן להוכיח לגביה את הסחר עצמו, ונקבע שתיהן עונשה זהה, עונש מירבי של עשרים שנות מאסר וקנס פי עשרים וחמישה מזהה הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, העומד כיום על 202,000 ₪".

17. עבירת ייצוא הסם היא בין העבירות החמורות בעבירות הסמים שהעונש המרבי בצדה עומד על 20 שנות מאסר, וחומרתה נובעת בעיקר מההשלכות הקשות של הפצת הסם והיותה חוליה חשובה בשרשרת הסם. ייצוא סם מטבע הדברים כרוך בביצוע פעולות פסולות נלוות.

18. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי מנעד הענישה בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית רחב ומושפע מפרמטרים שונים בכללם, סוג הסם ומשקלו, מידת התכנון, היוזמה והתעוזה של הנאשם, הרווח הכלכלי שהתקבל או הצפוי וקיומן של עבירות נלוות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

הפסיקה הדנה בעבירה של ניסיון לייצוא סם מצומצמת מאוד, אך הפרמטרים לעיל רלוונטיים גם ביחס אליה.

אדרש למספר פסקי דין, ובענייננו יש לבצע את ההבחנה הנדרשת לקולא ולחומרא.

א. ע"פ 1039/22 **אחמד אלסופי ואח' נ' מדינת ישראל** (22.09.22) התקבל ערעורם של נאשמים אשר הורשעו על פי הודאתם בכתב האישום המתוקן, בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. על פי עובדות כתב האישום המתוקן החזיקו הנאשמים סם מסוכן מסוג קנבוס וחשיש במשקל כולל של 55 ק"ג. בית המשפט בת"פ (מחוזי ב"ש) 36973-02-21 המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 42 ל- 66 חודשי מאסר, תוך שהדגיש כי נסיבות ביצוע העבירה בעלות חומרה יתרה וזאת בשל מקום ביצועה ובאופן המקרב את חומרתה לחומרת עבירת הייבוא. על הנאשמים הוטלו 48 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. בית המשפט העליון הפחית עונש המאסר והעמידו על 38 חודשי מאסר מטעמי אחידות הענישה והעונש שהוטל על שותף נוסף בתיק אחר.

ב. בת"פ (מחוזי ב"ש) 12805-01-25 **מדינת ישראל נ' אל סראיעה** (01.07.25) הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום, בעבירות של ניסיון לייצוא סמים מסוכנים והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. על פי עובדות כתב האישום הגיע הנאשם ברכבו לכיוון מעבר הגבול "יצחק רבין" על מנת לצאת מגבול ישראל למדינת ירדן. במהלך חיפוש נמצא בתא המטען סם מסוכן מסוג קנביס במשקל כולל של 59 ק"ג. בית המשפט קבע עונש הולם הנע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

ג. בת"פ (מחוזי ב"ש) 36823-02-21 **מדינת ישראל נ' ואליד אלטראבין** (28.10.21) הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם החזיק סם מסוג קנבוס וחשיש בכמות מסחרית ובמשקל של 55 ק"ג. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר, וגזר על הנאשם 38 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. ערר שהוגש לבית המשפט העליון (ע"פ 8345/21) נמוחק לבקשת המערער.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות:

19. כידוע ככל שסוג הסם קשה יותר וכמותו רבה יותר כך הנזקים ממנו רבים וגדולים יותר, ובנגזר מכך גם חומרת המעשה רבה יותר.

בענייננו החזיק הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש שאינו נמנה על הסמים המסוכנים במיוחד.

יחד עם זאת, פקודת הסמים המסוכנים קובעת במפורש כי עסקינן בסם מסוכן, ולעניין זה ראה דברי בית המשפט העליון בע"פ 8361/05 פריד עזאם נ' מדינת ישראל (7.2.07):

"באשר לעבירה – אנו ערים לכך שמדובר בסם מסוג חשיש הנמנה בין הסמים "הקלים". יחד עם זאת, בסמים הקלים טמון נזק לא מבוטל הן משום שהם מוליכים לשימוש בסמים הקשים והן משום שגם בהתמכרות לסמים אלו טמונה סכנה בשימוש לאורך זמן. בבש"פ 442/96 מדינת ישראל נ' יריב טולדנו (לא פורסם) אמר השופט מ' חשין כדלקמן:

נכון שסם הקנביס אינו מן הסמים "הקשים", אך על-פי הגדרת המחוקק סם מסוכן הוא וסחר בו מהווה עבירה על פי דין... סם מסוכן הוא סם מסוכן גם אם אינו מן הסמים "הקשים". נזכיר לעצמנו, שמא יישכח הדבר מאתנו, כי המשיב עסק בסחר בסם מסוכן, דהיינו, בעבור – בצע כסף נכון היה לסכן את בריאותם ואת נפשם של אחרים, בהם בני נוער.

לענייננו, גם תוך התייחסות לסם החשיש כסם "קל" הנה את 'שהחסיר' המערער בסוג הסם השלים בכמות. כמות של 24 ק"ג סם מדברת בעד עצמה".

20. חומרת נסיבות ביצוע העבירות בענייננו מתעצמת נוכח משקל הסם - 61.849 ק"ג ברוטו. זאת ועוד, עובדות כתב האישום מצביעות על תכנון רב במסגרתו הוטמן הסם בדפנות תא המטען של הרכב ובמספר חבילות עטופות.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

21. לא ניתן להתעלם מחלקו הדומיננטי של הנאשם במעשי העבירות, שכן היה הבעלים של הרכב בו הוסתר הסם והגיע עמו למעבר הגבול בניסיון לעבור לירדן.
22. לצד החומרה הנובעת מעצם החזקת הסם, ניסה הנאשם כאמור להעביר הסם משטח מדינת ישראל לשטחה של מדינה אחרת - ירדן. דומה כי יש בעובדה זו חומרה פחותה במידה מסוימת בהשוואה לנסיבות של ייבוא סם לשטחה של מדינת ישראל (שאז הסם מופץ בישראל).
- יחד עם זאת, הניסיון של ייצוא סם בכמות כה גדולה למדינה אחרת מלמד על תעוזה רבה מצד הנאשם אשר ביקש להערים על גורמי הבידוק במעבר הגבול.
23. יש לתת את הדעת לכך כי הנאשם הורשע בעבירה של ניסיון ייצוא ולא בעבירה מוגמרת, אך מאחר והעבירה לא הושלמה, שלא מסיבות הקשורות בנאשם, המשקל שיינתן לעובדה זו פחות.
24. **מכל המקובץ לעיל ולאחר שעיינתי גם בפסיקה אליה הפנתה המאשימה (ההגנה לא הפנתה לפסיקה) אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם בנסיבותיהן נע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה וקנס.**
- אשר למתחם הקנס ההולם - לאחר שנתתי דעתי מחד לחומרת העבירות ונסיבותיהן ומאידך למצבו הכלכלי של הנאשם כעולה מתסקירי שירות המבחן (סעיף 40 לחוק העונשין), מצאתי כי המתחם נע בין 10,000 ל-30,000 ש.

גזירת העונש בגדרי המתחם:

25. בגזירת העונש ההולם לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. הענישה הנה אינדיבידואלית ובמסגרתה יש לתת את הדעת לכך כי הנאשם בחור צעיר, יליד 2005 ונעדר עבר פלילי.
- כעולה מתסקירי שירות המבחן הנאשם גדל במערכת משפחתית מורכבת ועובר לביצוע העבירות שבענייננו ערך מאמצים לנהל אורח חיים תקין, השתלב בתעסוקה באופן רציף יחסית ודאג לפרנסת המשפחה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

26. לקולת העונש התחשבתי גם בהודאתו של הנאשם, בחיסכון בזמן השיפוטי, בלקיחת האחריות ובדברי החרטה שהשמיע תוך שניכר כי נאמרו בכנות.
27. כמו כן נתתי דעתי לעובדה כי הנאשם היה עצור מאחורי סורג ובריח מיום 07.11.24 ועד ליום 30.01.25 (כשלושה חודשים) שאז שוחרר בתנאים מגבילים (מעצר בית מלא ומעצר בית לילי).
28. הנאשם ביצע את העבירות שבעניינינו לפני למעלה משנתיים ושלושה חודשים ומאז ועד היום לא הסתבך בפלילים, וניכר כי ניצל לטובה את ההליך הטיפולי-שיקומי בו לוקח חלק במסגרת שירות המבחן.
29. לצד האמור, במסגרת שיקולי הענישה בתוך מתחם הענישה יש לתן את הדעת גם לשיקולי הרתעת הרבים, שכן בהתאם לפסיקה יש לנקוט כלפי מבצעי עבירות הסם בענישה מחמירה ובאופן שיהא בה להרתיעם מלבצען.
30. לאחר שאיזנתי בין השיקולים הנ"ל ואלמלא מצאתי לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם וקיבלתי טענת ההגנה בדבר אכיפה בררנית, היה נכון למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה.

חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום:

31. לאחר ששמעתי טענות הצדדים ועיינתי בתסקירי שירות המבחן, מצאתי כי יהא זה נכון לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם וכי עניינו של הנאשם נמנה עם אותם חריגים בהם נוטה הכף לכיוון הפן השיקומי.
- הנאשם צעיר, כיום כבן 20 וחמישה חודשים (כבן 19 במועד ביצוע העבירות), נעדר עבר פלילי קודם וזוהי לו הסתבכותו הראשונה בפלילים.
- כעולה מתסקירי שירות המבחן ועל אף המורכבות המשפחתית בה גדל, השתדל הנאשם לנהל אורח חיים נורמטיבי ויצרני.
- הנאשם עבר הליך טיפולי חיובי במסגרת שירות המבחן, קיבל כלים מתאימים למניעת הישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד, ושירות המבחן מצא כי הסיכון להישנות עבירות בתחום הסמים הצטמצם.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

עוד עולה מתסקירי שירות המבחן כי הנאשם הבין את חומרת מעשיו, הפיק לקחים מהתנהלותו השגויה וביטא שאיפותיו לנהל אורח חיים יציב, יצרני ושומר חוק.

התרשמתי כי ההליך המשפטי היווה עבור הנאשם גורם מרתיע ומציב גבולות, וכאמור למעלה מחלוף שנתיים מאז ביצוע העבירות לא הסתבך בפלילים ושב למעגל העבודה כרתך ועובד במשרה מלאה.

כמו כן נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן להסתפק בענישה מוחשית בדמות מאסר בעבודות שירות מאחר ומאחורי סורג ובריה עלול לפגוע במאמצי השיקום של הנאשם ולדרדר את מצבו.

32. מבלי להקל ראש בחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, סבורני כי יש בכוחם המצרפי של השיקולים לעיל יחדיו עם הנסיבות לקולא הקשורות בביצוע העבירות (סוג הסם והניסיון להוצאתו להבדיל מהכנסתו למדינה) כדי לאפשר בעניינו של הנאשם חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם.

אשר למידת החריגה מהמתחם אדרש בהמשך.

טענת ההגנה מן הצדק - אכיפה בררנית:

33. ההגנה כאמור ביקשה להקל בעונשו של הנאשם ולחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם וזאת בשל האכיפה הבררנית והאפליה בהן נקטה המאשימה ביחסה לנאשם לעומת אבו עזא.

34. לאחר ששמעתי טענות הצדדים ביחס לאמור ועיינתי בת/1 ו-2/ת, התקשיתי להבין את בחירתה של המאשימה שלא להגיש כתב אישום גם נגד אבו עזא, וזאת למרות שטביעת האצבע שלו נמצאה בדופן תא מטען הרכב ובמקום בו הוסלקו הסמים.

היחידה החוקרת חקרה את אבו עזא פעמיים, ת/1 ו-2/ת, ותשובותיו להימצאות טביעת האצבע שלו תמוהות בעיני, ואף למעלה מכך.

החסבר שנתן אבו עזא לפיו ייתכן ושטף את הרכב במתקן השטיפה שלו ביישוב ביר-הדאג', כלל לא נבדק. לשאלת בית המשפט הבהירה ב"כ המאשימה בהגינותה כי היחידה החוקרת לא בדקה האם יש לאבו עזא מתקן שטיפה שכזה והאם עבד בו.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

זאת ועוד, לא ברור מדוע היחידה החוקרת והמאשימה בחרו שלא להטיל ספק בהסבריו של אבו עזא כי לעיתים הוא מפרק חלקים בתוך הרכבים במהלך שטיפתם ובאופן המסביר לכאורה את מקום המצאה של טביעת האצבע שלו.

אם לא די באמור, לא ניתן להתעלם מהתרשמותו של החוקר משפת הגוף המחשידה של אבו עזא במהלך חקירותיו.

35. סבורני כי הימצאותה של טביעת האצבע של אבו עזא בדופן תא מטען הרכב ובמקום בו הוסלקו הסמים בצירוף הסבריו התמוהים והלא הגיוניים, מחזקים את האפשרות כי לקח חלק משמעותי באירוע שבעניינינו, ומבססים סיכוי סביר להרשעתו, ככל שהיה מוגש גם נגדו כתב אישום.

36. משהמאשימה בחרה שלא להגיש כתב אישום גם נגד אבו עזא ללא כל הסבר הגיוני, קמה לנאשם טענה של הגנה מן הצדק – אכיפה בררנית, והמענה הראוי לכך יינתן בהקלה בעונשו.

סיכום:

37. משמצאתי כאמור כי בעניינינו יש לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום ומשקמה לנאשם טענה של אכיפה בררנית, בחרתי שלא למצות עמו את הדין, לאמץ באופן חלקי את המלצות שירות המבחן, ולהסתפק במאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות.

לצד זאת, וכדי להרתיע הנאשם מביצוע עבירות דומות בעתיד, אטיל עליו מאסר מותנה ממושך ומרתיע. כמו כן וכדי לאפשר פיקוח ממושך, יעמוד הנאשם בצו מבחן לתקופה ארוכה יותר.

38. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל, אשר יכול וירוצו בעבודות שירות ככל שהנאשם ימצא מתאים לכך.

לא יאוחר מיום 12.05.26 יגיש הממונה על עבודות השירות חוות דעת היתכנות.

לנוחיות הממונה, ניתן ליצור קשר עם הנאשם בטלפון מספר: 050-6622678 או בא כוחו בטלפון מספר: 054-4870000.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 2240-12-24 מדינת ישראל נ' אלמעאבדה

ב. **צו מבחן** - ניתן בזאת צו מבחן למשך 24 חודשים מהיום.

במהלך תקופת צו המבחן הנאשם ישתף פעולה עם שירות המבחן, ייקח חלק בכל הליך טיפולי - מעקבי שיתווה על ידי שירות המבחן ויפעל בהתאם להנחיותיו. מובהר לנאשם כי אם לא יציית לצו המבחן, ניתן יהא לחזור ולדון מחדש בעונשו.

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירת סמים מסוג פשע.

ד. קנס בסך 10,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 10.06.26 ומדי כל 10 בחודש שלאחריו.

לידיעת הנאשם, ניתן יהיה לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** – באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) – בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000**
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** – בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

המזכירות תמציא גזר דין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית משפט העליון.

ניתן היום, כ"ה ניסן תשפ"ו, 12 אפריל 2026, במעמד הצדדים.

אלון גביון, שופט